ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558, Πλάκα, Αθήνα
Τηλ. 210 3225245, 3226693 Φαξ. 210 3225240
www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 27 Οκτώβρίου 2005
Αριθ. Πρωτ. 1325 / Ε.Ε.

Γραμματεία Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου
Υπουργείο Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 22
Αθήνα

Σας παρακαλούμε να μας αποστείλετε αντίγραφο των πρακτικών της συνεδρίασης του ΚΑΣ με θέμα το ιερό της Αγροτέρας Αρτέμιδος στο Μετς που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 2005.

Με εκτίμηση

Ειρήνη Γρατσία

Επιστημονική Γραμματέας
Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της ΕΕ

Μέλος των: International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN), Europa Nostra/IBI, European Environmental Bureau (EEB), Mediterranean Information Office for the Environment, Culture and Sustainable Development (MIO-ECSDE)

sak

From: sak [sak@ellinikietairia.gr]
Sent: Τρίτη, 18 Οκτωβρίου 2005 12:20 μμ
To: 'filoi@lists.ellinikietairia.gr'
Subject: SAK-AgroteraArtemida

Αγαπητοί Φίλοι

Το Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς προσπαθεί να σωθεί το Ιερό της Αγροτέρας Αρτέμιδος στο Μετς και έχει ζητήσει από το ΥΠΠΟ την πραγματοποίηση της απαλλοτρίωσης της θέσης του Ιερού που εκκρεμεί από το 1964.

Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι η **Πρωτοβουλία κατοίκων Μετς** δημιούργησε μια δυναμική ιστοσελίδα πληροφόρησης, επικοινωνίας, διαμαρτυρίας και δράσης για την προς εξαφάνιση θέση του ιωνικού **Ναού της Αγροτέρας Αρτέμιδος του 5ου π.Χ** στην οδό Αρδηττού, Μετς στο κέντρο της Αθήνας και να σας προτείνουμε να υπογράψετε την έκκληση **για απαλλοτρίωση, συνολική ανασκαφή, ανάδειξη και απόδοση του χώρου στους πολίτες και επισκέπτες των Αθηνών».**

www.artemisagrotera.org

Ειρήνη Γρατσία
Επιστ. Γραμματέας Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

27/10/2005

F R A M E
Ερμής Κασάπης
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

№ 0143 ΑΚ

ΕΡΜΗΣ Α. ΚΑΣΑΠΗΣ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΕΝΤΥΠΩΝ, ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ & ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ
ΖΩΟΔ. ΠΗΓΗΣ 108, ΑΘΗΝΑ 114 73
ΤΗΛ: 01 3818 821, FAX: 01 3818 854
Α.Φ.Μ. 0137 96 072 - ΔΟΥ: Ι ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ - ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΠΩΛΗΣΗΣ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: ΤΡΙΠΟΔΩΝ 28, 10558 ΑΘΗΝΑ
Α.Φ.Μ.: 090062232 ΔΟΥ: Ε' ΑΘΗΝΩΝ ΤΗΛ.:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 12/10/2005
ΩΡΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ή ΕΝΑΡΞΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ: 19:00

ΤΟΠΟΣ ΦΟΡΤΩΣΗΣ: Εδώ μας
ΤΟΠΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ: Εδώ τους
ΣΚΟΠΟΣ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ: ΠΩΛΗΣΗ.

Ποσότης	Περιγραφή Είδους	Τιμή μονάδος	Αξία
1 τεμ	Πυξαρίδα πλεξιγλάς φιτεμπρωδη μεταλλικής, 38x42 εκ.		155,00
	Για πώληση.		

ΣΥΝΟΛΟ ΠΟΣΟΤΗΤΑΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ: ΜΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΤΕΑΣ ΑΞΙΑΣ ΟΛΟΓΡΑΦΩΣ: Εκατόν εβδομήντα οκτώ ευρώ και πενήντα λεπτά.

ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	155,00
Φ.Π.Α. 18%	28,50
ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΡΩΤΕΟ	178,50

Ο ΕΚΔΟΤΗΣ Ο ΠΑΡΑΛΑΒΩΝ

ΛΕΥΚΟ: ΠΕΛΑΤΗΣ - ΡΟΖ: ΑΡΧΕΙΟ - ΚΙΤΡΙΝΟ: ΣΤΕΛΕΧΟΣ

ΧΩΡΟΣ ΟΕΩΡΗΣΗΣ

sak

From: sak [sak@ellinikietairia.gr]
Sent: Πέμπτη, 20 Οκτωβρίου 2005 4:14 μμ
To: 'ant@elef-typos.gr'
Subject: Naos Agroteras-EllinikiEtairia

Αγαπητέ κύριε Καρατζαφέρη (Ελεύθ. Τύπο)

Σας στέλνω τρεις φωτογραφίες του ναού της Αγροτέρας. Προέρχονται από το Αρχείο του Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ. Επίσης, σας στέλνω μία επιστολή μας σχετικά με το θέμα της Αγροτέρας. Ενημερώστε με πότε θα δημοσιευθεί το άρθρο σας.

Πολλούς χαιρετισμούς

Ειρήνη Γρατσία
Επιστ. Γραμματέας Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

Γ

Αρ. 354

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ της ΕΕ
Συνεδρίαση της Τρίτης 18 Οκτωβρίου 2005

1. Συζήτηση και έγκριση πρακτικών 353ης συνεδρίασης
2. **Ανέγερση κατοικιών στην Ύδρα**

Συζήτηση στο ΚΑΣ για τα εξής τρία θέματα:

* Έγκριση ή μη αιτήματος ανέγερσης 6 κατοικιών με υπόγειο φερομένης ιδιοκτησίας Δ. Μπαρτσιώκα, Λόφος Αγ. Αθανασίου, Αυλάκι

*Έγκριση ή μη αιτήματος ανέγερσης συγκροτήματος κατοικιών φερομένης ιδιοκτησίας πρώην Virgin, Μικρό Καμίνι

*Έγκριση ή μη αιτήματος ανέγερσης 9 διώροφων κατοικιών φερομένης ιδιοκτησίας Πιτσιλού

3. Αστυπάλαια
4. Βάθεια Μάνης
5. Αξιολογήσεις προτάσεων προς την Europa Nostra
6. Τζαμί Μυτιλήνης
7. Βρύση του Τρικαλίτη, Άγιος Πέτρος Κυνουρίας
8. Οικία Μητσαίων
9. Πύργος Church
10. Μετέωρα

Ενημέρωση

11. Ναός Αγίου Ιωάννη Ελεήμονος
12. Εκδήλωση για την αποπεράτωση του ναού της Αγίας Κυριακής
13. Πρόγραμμα Νάξου
14. Εκδήλωση στα Σέρβια
15. Συνέδριο ΕΤΕΠΑΜ, συμμετοχή ΣΑΚ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558, Πλάκα, Αθήνα
Τηλ. 210 3225245, 3226693 Φαξ. 210 3225240
www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 18 Ιουλίου 2005
Αρ. Πρωτ. ..974../ΕΕ

Κύριο Χρήστο Ζαχόπουλο
Γενικό Γραμματέα ΥΠΠΟ
Μπουμπουλίνας 20-22
10682 Αθήνα

Αγαπητέ κύριε Ζαχόπουλε

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς έχει εκφράσει τη σαφή θέση της υπέρ της απαλλοτρίωσης του οικοδομικού τετράγωνου που περιβάλλεται από τις οδούς Αρδηττού, Κούτουλα, Θωμοπούλου, Κεφάλα, όπου βρίσκονται τα θεμέλια του ναού της Αγροτέρας Αρτέμιδος, τμήμα του παριλίσιου τοπίου και μεγάλο υστερορωμαϊκό νεκροταφείο στην περιοχή Αρδηττού, Μετς.

Ύστερα από την τελευταία συνεδρίαση του ΚΑΣ, τη Δευτέρα 11 Ιουλίου 2005, κατά την οποία ξανασυζητήθηκε το θέμα για να δοθεί έγκριση ή μη της κατεδάφισης των υφιστάμενων κτισμάτων στο συγκεκριμένο οικοδομικό τετράγωνο για τη διενέργεια ανασκαφής και την απόφαση τα μέλη του ΚΑΣ να διενεργήσουν αυτοψία προκειμένου να αποφασίσει θα θέλαμε να λάβετε υπόψη τα εξής:

1. Η αξία του πολύ σημαντικού αυτού αρχαιολογικού χώρου δεν έγκειται μόνο στα κατάλοιπα που έχουν έλθει έως τώρα στο φως ή που μπορεί να έρθουν στο φως στο μέλλον αλλά και στο γεγονός ότι αποτέλεσε μνημειακό και ταφικό σύνολο της Αρχαιότητας. Ο Νόμος για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς ορίζει σαφώς ότι «ως αρχαιολογικοί χώροι νοούνται εκτάσεις στην ξηρά ή στη θάλασσα ή στις λίμνες ή στους ποταμούς, οι οποίες περιέχουν ή στις οποίες υπάρχουν ενδείξεις ότι περιέχονται αρχαία μνημεία ή αποτέλεσαν ή υπάρχουν ενδείξεις ότι αποτέλεσαν από τους αρχαιοτάτους χρόνους έως και το 1830 μνημειακά, οικιστικά ή ταφικά σύνολα».

2. Ο αρχαιολογικός χώρος με το ιερό της Αγροτέρας Αρτέμιδος μόνο με τον απαραίτητο ελεύθερο χώρο μπορεί να αναδειχθεί. Πρόκειται για έναν χώρο αρχαίου ναού που πάντα είχε έναν τέτοιο περιβάλλοντα χώρο και όχι για ένα μνημείο της βυζαντινής ή οθωμανικής εποχής που είναι πιθανόν εξ' αρχής να βρισκόταν ενσωματωμένο στον οικοδομικό ιστό της πόλης χωρίς ελεύθερο χώρο ή χωρίς μεγάλο ελεύθερο χώρο γύρω του.

3. Ο συγκεκριμένος χώρος αποτελεί ένα μοναδικό τμήμα του τοπίου της πόλης των Αθηνών, του παριλίσιου τοπίου, της κοίτης του ποταμού αλλά και εξαιρετικό σημείο θέασης του Ολυμπιείου και της Ακρόπολης.

4. Η δημόσια ωφέλεια από την ανάδειξη του χώρου αυτού θα είναι τεράστια για μια πόλη που ασφυκτιά από την έλλειψη ελευθέρων χώρων και χώρων πρασίνου. Θα θέλαμε στο σημείο αυτό να επισημάνουμε ότι το ενδιαφέρον για την προστασία του Ιερού της Αγροτέρας Αρτέμιδας προέρχεται από τους κατοίκους της περιοχής αλλά επίσης από κατοίκους ολόκληρης της Αθήνας.

Ύστερα από τα παραπάνω θεωρούμε ότι το Υπουργείο Πολιτισμού θα έπρεπε να απαλλοτριώσει τον χώρο, όπως έχει παλαιότερα αποφασισθεί, και στη συνέχεια να διενεργήσει ανασκαφή προκειμένου αυτός να αναδειχθεί και να παραδοθεί στο ευρύ κοινό. Παράλληλα η Πολιτεία θα πρέπει να μεριμνήσει να αποζημιώσει τους ιδιοκτήτες των ακινήτων που εδώ και πολλά χρόνια ταλαιπωρούνται άδικα. Τα παράπονα είναι κατά τη γνώμη μας δικαιολογημένα.

Ευελπιστούμε ότι θα λάβετε σοβαρά όλα τα παραπάνω και θα μεριμνήσετε για την προστασία του μοναδικού αυτού αρχαιολογικού χώρου.

Με εκτίμηση

Χάρις Καλλιγά

Πρόεδρος

Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς ΕΕ

Κοινοποίηση

- Κύριο Κωνσταντίνο Καραμανλή
  Πρωθυπουργό και Υπουργό Πολιτισμού
- Κυρία Φάνη Πάλλη Πετραλιά
  Αν. Υπουργό Πολιτισμού
- Κύριο Πέτρο Τατούλη
  Υφυπουργό Πολιτισμού
- Κυρία Ντόρα Μπακογιάννη
  Δήμαρχο Αθηναίων
- Γραμματεία Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου
- Κυρία Νικολέττα Βαλάκου
  Δ/ντρια Γ' ΕΠΚΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558, Πλάκα, Αθήνα
Τηλ. 210 3225245, 3226693 Φαξ. 210 3225240
www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 14 Ιουλίου 2005
Αριθ. Πρωτ. 962 / Ε.Ε.

Γραμματεία Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου
Υπουργείο Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 22
Αθήνα

Σας παρακαλούμε να μας αποστείλετε αντίγραφο των πρακτικών της συνεδρίασης του ΚΑΣ με θέμα το ιερό της Αγροτέρας Αρτέμιδος στο Μετς (Συνεδρίαση 11ης Ιουλίου 2005) καθώς επίσης να μας ενημερώσετε για την ημέρα που θα συζητηθεί εκ νέου το θέμα προκειμένου να παραστούμε.

Με εκτίμηση

Ειρήνη Γρατσία

Εποιστημονική Γραμματέας
Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της ΕΕ

Μέλος των: International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN), Europa Nostra/IBI, European Environmental Bureau (EEB), Mediterranean Information Office for the Environment, Culture and Sustainable Development (MIO-ECSDE)

ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

14 ΙΟΥΛ 2005 15:44

ΤΟ ΛΟΓΟΤΥΠΟ ΣΑΣ : ELLINIKI ETAIREIA
Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΟΥ FAX ΣΑΣ : 00302103225240

ΑΡΙΘ	FAX ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ	ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΘΕΣΗ	ΣΕΛΙΔΕΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
01	2108201291	14 ΙΟΥΛ 15:44	00'34	ΑΠΣΛ	01	OK

ΓΙΑ ΝΑ ΑΚΥΡΩΣΕΤΕ ΤΗΝ ΑΝΑΦΟΡΑ ,ΠΙΕΣΤΕ 'ΜΕΝΟΥ' #04.
ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΤΕ ΌΧΙ ΜΕ ΤΟ '+' Ή '-'.

sak

From: sak [sak@ellinikietairia.gr]
Sent: Δευτέρα, 11 Ιουλίου 2005 3:25 μμ
To: 'kontraru@enet.gr'

Αγαπητή κυρία Κοντράρου-Ρασσιά

Σας στέλνω τρία κείμενα που αφορούν τη σχεδιαζόμενη κατεδάφιση της δημοτικής αγοράς Χαλκίδος, το Ιερό της Αρτέμιδος στο Μετς (εξετάζεται σήμερα στο ΚΑΣ) και την περιφερειακή οδό στην Τήνο προκειμένου να ενημερωθείτε. Και με τα τρία θέματα έχει ασχοληθεί η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και αγωνίζεται για την προστασία των μνημείων. Για ο,τιδήποτε χρειαστείτε είμαι στη διάθεσή σας.

Με εκτίμηση

Ειρήνη Γρατσία
Επιστ. Γραμματέας ΣΑΚ

ΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
:ην Προστασία του Περιβάλλοντος
ης Πολιτιστικής Κληρονομιάς

δων 28, 10558, Πλάκα, Αθήνα
210 3225245, 3226693 Φαξ: 210 3225240
.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 11 Ιουλίου 2005
Αριθ. Πρωτ.: 944 / Ε.Ε.

Πρόεδρο ΤΕΕ
Κύριο Γιάννη Αλαβάνο
Καραγιώργη Σερβίας 4
10248 Αθήνα

Θέμα: Δημοτική Αγορά Χαλκίδος

Αγαπητέ κύριε Αλαβάνε

Σας στέλνουμε για την ενημέρωσή σας την επιστολή που στείλαμε στον Υπουργό Πολιτισμού για τη σχεδιαζόμενη από τον Δήμο Χαλκίδας κατεδάφιση της Δημοτικής Αγοράς, κτήριο του τέλους του 19ου αιώνα με επέκταση της περιόδου του μοντέρνου κινήματος. Το Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς είναι υπέρ του χαρακτηρισμού ως διατηρητέου μνημείου του συγκροτήματος.

Με εκτίμηση

Γρατσία

Ειρήνη Γρατσία
Επιστημονική γραμματέας
Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558, Πλάκα, Αθήνα
Τηλ. 210 3225245, 3226693 Φαξ. 210 3225240
www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 17 Μαρτίου 2005
Αριθ. Πρωτ. ...364... / Ε.Ε.

Γραμματεία Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου
Υπουργείο Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 22
Αθήνα

Σας παρακαλούμε να μας ενημερώσετε για την ημέρα που θα συζητηθεί το θέμα του ναού της Αγροτέρας Αρτέμιδος (περιοχή ΜΕΤΣ) στο ΚΑΣ προκειμένου να παραστούμε.

Με εκτίμηση

Ειρήνη Γρατσία

Εποιστημονική Γραμματέας
Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της ΕΕ

Μέλος των: International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN), Europa Nostra/IBI, European Environmental Bureau (EEB), Mediterranean Information Office for the Environment, Culture and Sustainable Development (MIO-ECSDE)

ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

17 ΜΑΡ 2005 13:00

ΤΟ ΛΟΓΟΤΥΠΟ ΣΑΣ : ELLINIKI ETAIREIA
Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΟΥ FAX ΣΑΣ : 00302103225240

ΑΡΙΘ	FAX ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ	ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΘΕΣΗ	ΣΕΛΙΔΕΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
01	2108201291	17 ΜΑΡ 12:59	00'38	ΑΠΣΛ	01	OK

ΓΙΑ ΝΑ ΑΚΥΡΩΣΕΤΕ ΤΗΝ ΑΝΑΦΟΡΑ ,ΠΙΕΣΤΕ 'ΜΕΝΟΥ' #04.
ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΤΕ ΌΧΙ ΜΕ ΤΟ '+' Ή '-'.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

16 ΜΑΡ 2005 15:32

ΤΟ ΛΟΓΟΤΥΠΟ ΣΑΣ : ELLINIKI ETAIREIA
Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΟΥ FAX ΣΑΣ : 00302103225240

ΑΡΙΘ	FAX ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ	ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΘΕΣΗ	ΣΕΛΙΔΕΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
01	2104294580	16 ΜΑΡ 15:31	00'23	ΑΠΣΛ	00	ΚΑΝΕΝΑ ΕΓΓΡΑΦΟ

ΓΙΑ ΝΑ ΑΚΥΡΩΣΕΤΕ ΤΗΝ ΑΝΑΦΟΡΑ ,ΠΙΕΣΤΕ 'ΜΕΝΟΥ' #04.
ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΤΕ ΌΧΙ ΜΕ ΤΟ '+' Ή '-'.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558, Πλάκα, Αθήνα
Τηλ. 210 3225245, 3226693 Φαξ. 210 3225240
www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 13 Ιανουαρίου 2005
Αρ. Πρωτ. 45/ΕΕ

Κύριο Χρήστο Ζαχόπουλο
Γενικό Γραμματέα ΥΠΠΟ
Μπουμπουλίνας 20-22
10682 Αθήνα

Άμεση απαλλοτρίωση και ανάδειξη της τοποθεσίας του ιερού της Αγροτέρας Αρτέμιδος που περικλείεται από τις οδούς Αρδηττού, Θωμοπούλου, Κεφάλου και Κούτουλα στην περιοχή Αρδηττός, Μετς.

Αγαπητέ κύριε Ζαχόπουλε

Η Ελληνική Εταιρεία για την Προστασία του περιβάλλοντος σάς εκφράζει την ανησυχία της εν όψει των νέων εξελίξεων που αφορούν την προστασία του οικοδομικού τετράγωνου όπου βρίσκονται τα θεμέλια του ναού της Αγροτέρας Αρτέμιδος στην περιοχή Αρδηττού, Μετς. Η επικείμενη επανεξέταση από το ΚΑΣ του θέματος για νέα γνωμοδότηση μάς φαίνεται αδικαιολόγητη, αφού στη συνεδρίαση της 2ας Ιουλίου 2003 το Συμβούλιο αποφάσισε ομόφωνα υπέρ της απαλλοτρίωσης. Μέχρι στιγμής εκκρεμεί η υπουργική απόφαση για την απαλλοτρίωση, και δεν υπάρχουν νέα στοιχεία που να δικαιολογούν την επανεξέταση του θέματος.

Γνωρίζουμε την αίτηση των ιδιοκτητών Λιβά, Φύσα και Λιβανού προς τον υφυπουργό κύριο Πέτρο Τατούλη με ημερομηνία 8.10.2004 για αναπομπή του θέματος στο ΚΑΣ ζητώντας την απελευθέρωση των ακινήτων τους για σκοπούς οικοδόμησης, επικαλούμενοι την έλλειψη κονδυλίων ως «νέο στοιχείο». Η έλλειψη χρημάτων από μέρους του Υπουργείου Πολιτισμού δεν μπορεί να αποτελεί την αιτία για την απαξίωση και οικοπεδοποίηση μιας τόσο σημαντικής ιστορικής και αρχαιολογικής σημασίας τοποθεσίας στο ιστορικό κέντρο της Αθήνας.

Ανησυχία μάς προκαλεί και η πρόταση της Γ' ΕΚΠΑ με ημερομηνία 7.12.2004 που προτείνει να κατεδαφιστούν οι ετοιμόρροπες οικίες για να γίνει ανασκαφή και αναλόγως της έκβασης των ερευνών, να δοθεί απάντηση στους ιδιοκτήτες αν θα τους επιτραπεί η οικοδόμηση και με ποίους όρους. Όπως αποδεικνύουν οι επανειλημμένες συνεδριάσεις του Συμβουλίου (από το 1964 έχει συνεδριάσει 9 φορές) το ΚΑΣ έχει αποφασίσει τη διαφύλαξη και ανάδειξη της τοποθεσίας του ιερού της Αγροτέρας Αρτέμιδος και δεν συντρέχει λόγος επανεξέτασης του θέματος πέραν του να υλοποιηθεί η απαλλοτρίωση.

Δεν θεωρούμε επίσης σωστό κάθε φορά που αιτούν οι ιδιοκτήτες να οικοδομήσουν να επανεξετάζεται η τεκμηριωμένη αξία του χώρου και να προτείνονται ανασκαφικές έρευνες σαν προϋπόθεση για μια εκ νέου απόφαση.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΑΡΙΘΜ. ΠΡΩΤ. : 608
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : 20/1/05

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Αρ. Πρωτοκόλλου: 2818

Ημερομηνία: 20-1-05

ΑΡΙΘ. 193
20.01.05

Είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι η πόλη χρειάζεται επειγόντως χώρους αδέσμευτους από οικοδομές πόσο μάλλον όταν αυτοί είναι μεγάλης αρχαιολογικής και ιστορικής άξιας με αναφορές σε διαφορετικές περιόδους της ιστορίας της πόλης αλλά και τοποθεσία στο ιστορικό κέντρο που διατηρεί μέχρι σήμερα αλώβητη τη γεωγραφική μορφολογία της περιοχής.

Για τους πιο πάνω λόγους είναι πλέον επιτακτικό να αποφασισθεί η άμεση απαλλοτρίωση του οικοδομικού τετράγωνου και να δεσμευτούν τα απαραίτητα κονδύλια για τη χρηματοδότησή της.

Σας επισυνάπτουμε τα ιστορικά στοιχεία του ιερού της Αγροτέρας Αρτέμιδος και της απαλλοτρίωσης του οικοδομικού τετραγώνου απαραίτητα για μια σφαιρική εικόνα των γεγονότων και παρακαλούμε το ταχύτερο να επιληφθείτε ώστε ο ιερός αυτός χώρος να διασωθεί.

Με εκτίμηση

Χάρις Καλλιγά

Πρόεδρος

Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς ΕΕ

Κοινοποίηση

- Κύριο Κωνσταντίνο Καραμανλή
  Πρωθυπουργό και Υπουργό Πολιτισμού
- Κύριο Πέτρο Τατούλη
  Υφυπουργό Πολιτισμού
- Κυρία Ντόρα Μπακογιάννη
  Δήμαρχο Αθηναίων
- Γραμματεία Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου
- Κυρία Νικολέττα Βαλάκου
  Δ/ντρια Γ' ΕΠΚΑ

Ιστορία του ναού της Αγροτέρας Αρτέμιδος και της τοποθεσίας

Τα θεμέλια του ναού της **Αγροτέρας Αρτέμιδος** βρίσκονται στο, προς απαλλοτρίωση από το **1964,** οικοδομικό τετράγωνο (1390,70 τ.μ.) που περικλείεται από τις οδούς Αρδηττού, Θωμοπούλου, Κεφάλου και Κούτουλα στην περιοχή Αρδηττού, Μετς.
Βρίσκεται λίγα μέτρα από το Παναθηναϊκό στάδιο, τη Βασιλική του Ιλισού, τον λόφο του Αρδηττού και της Άγρας και σε άμεση γειτνίαση με το Ολυμπιείο και την Ακρόπολη στην αρχαιολογική καρδιά της Αθήνας. Ιωνικός ναός, κτίστηκε το **448 π.Χ.** πιθανότατα από τον Καλλικράτη αρχιτέκτονα του ναού της Απτέρου Νίκης στην Ακρόπολη με τον οποίο παρουσιάζει πολλές ομοιότητες. Αναφορές στο μνημείο κάνουν ο Πλάτων και ο Παυσανίας ενώ κατά τον Πλούταρχο στην περιοχή αυτή τελούνταν τα Μικρά Ελευσίνια Μυστήρια.
Ο ναός συνδέθηκε άμεσα με τη νίκη των Αθηναίων στη Μάχη του Μαραθώνα, τον Μαραθώνιο και την άνθιση της πόλης των Αθηνών.
Κάθε χρόνο την έκτη ημέρα του Βοϊδρομίου, ημέρα της επετείου της Μάχης του Μαραθώνα, τελούνταν μεγάλες θυσίες (500 ερίφια) και γιορτές ως εκπλήρωση του τάματος που είχαν κάνει οι Αθηναίοι στην θεά Αρτέμιδα για τη νίκη τους στη μάχη (Ξενοφών, *Ανάβασις)*
Ο ναός υπέστη πολλές μετατροπές στις μεταγενέστερες της κλασσικής περιόδου εποχές, όπως η μετατροπή του σε παλαιοχριστιανική βασιλική με εκτενές πρωτοχριστιανικό νεκροταφείο (εμφανές και σήμερα) και κατά τον 17 αιώνα με την προσθήκη τρούλου, στην εκκλησία γνωστή ως η «Παναγιά στην Πέτρα».
Κατεδαφίστηκε το **1778** και τα υλικά του χρησιμοποιήθηκαν για την ανέγερση του τείχους των Αθηνών γύρω από την Ακρόπολη.
Η σπουδαιότητα του ναού και η μεγάλη αρχαιολογική και ιστορική άξια για την πόλη των Αθηνών και τους μελετητές της αρχαιολογίας επισημαίνεται από επιφανείς έλληνες και ξένους αρχαιολόγους και αρχιτέκτονες από τον 18° αιώνα μέχρι σήμερα με τεκμηριωμένα άρθρα, σχέδια και ανασκαφές. Ενδεικτικά αναφέρουμε τους: Doerpfeld, Dismoor, Kerenyi, Ορλάνδο. Οι αρχιτέκτονες-περιηγητές J.Stewart και N.Revett αποτύπωσαν τον ναό με λεπτομερή σχέδια σε όψεις και κατόψεις κατά την επίσκεψη τους στην Αθήνα το **1751-53** ο οποίος σωζόταν ακόμα σχεδόν ακέραιος ενσωματωμένος με την εκκλησία την «Παναγιά στην Πέτρα»
Αποτύπωσαν επίσης λεπτομέρειες αρχιτεκτονικών μελών όπως κιονόκρανα και τμήμα της μαρμάρινης ζωφόρου που βρίσκεται σήμερα στα μουσεία του Βερολίνου και της Βενετίας. Η τεκμηρίωση αυτή του αρχαιολογικού χώρου, αποτελεί ύλη πανεπιστημιακής διδασκαλίας διεθνώς.
Η πρώτη συστηματική ανασκαφή το **1897** έγινε από την Αρχαιολογική Εταιρεία με επί κεφαλής τον αρχαιολόγο Α. Σκιά που αποκαλύπτει, με ακριβή σχέδια, το διάγραμμα του ναού, μεγάλη ημιεξαγωνική αψίδα, κατάλοιπα της χριστιανικής περιόδου, τεμάχιο της ζωφόρου που σήμερα βρίσκεται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο, πλήθος μικρών αγγείων σχετιζομένων με τα Ελευσίνια Μυστήρια καθώς και μεγάλο αριθμό πρωτοχριστιανικών ταφών.

Ο Ι. Ν. Σβορώνος δημοσίευσε το **1917** στη Διεθνή Εφημερίδα της Νομισματικής Αρχαιολογίας φωτογραφία όπου αποτυπώνονται ακόμα τα λείψανα του ναού και με άρθρο του επισημαίνει την αρχαιολογική και ιστορική σπουδαιότητα της περιοχής.

Το Ιστορικό της Απαλλοτρίωσης

Δύο υπουργικές αποφάσεις 1958 και 1960 «Περί αρχαιοτήτων» κηρύσσουν την κοίτη του Ιλισσού ζώνη προστασίας 50μ. εκατέρωθεν.

Ο αρχιτέκτονας **Ι. Τραυλός** στη διάνοιξη της οδού Αρδηττού το 1962 ανακαλύπτει και σώζει με παράκαμψη του δρόμου τον αναλημματικό τοίχο στη Β.Δ. πλευρά που είναι εμφανής και σήμερα βρίσκοντας πίσω από αυτόν πολλά μικρά αγγεία όμοια με αυτά που βρήκε ο Σκιάς και μεγάλο προεξέχοντα βράχο πάνω στον οποίον ήταν κτισμένος ο ναός.

Η πρώτη απόφαση απαλλοτρίωσης κηρύσσεται από το ΚΑΣ το **1964** όπου επιφανείς αρχαιολόγοι και άνθρωποι των γραμμάτων όπως ο **Χ. Καρούζος**, ο **Λ. Πολίτης**, ο **Ι. Κόντης**, ο **Μ. Χατζηδάκης**, ο **Ν. Πλάτων**, **ο Χ. Μακαρόνας**, μετά από αίτηση των ιδιοκτητών των ακινήτων για ανοικοδόμηση και μετά από τρεις συνεδριάσεις όπου τεκμηριώνεται η ακριβής θέση του ναού αποφασίζουν την αναγκαστική απαλλοτρίωση του οικοδομικού τετράγωνου, την προστασία και ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου διότι **«... πρόκειται περί ενός των επιφανέστερων μνημείων των αρχαίων Αθηνών ακόμα και αν αποδεικνύεται τελικώς ότι δεν υπάρχουν λείψανα δια την σπουδαιότητα του ναού ο οποίος υπήρχε εις την θέσην»** και τη διαμόρφωση του **«σε αρχαιολογικό χώρο ελεύθερο και επισκέψιμο» ΚΑΣ 44/7.7.64**

Στις **18.1.72** το ΚΑΣ γνωμοδοτεί ξανά υπέρ της απαλλοτρίωσης και στη συνέχεια εκδίδεται η ΚΥΑ 2162/1198/**24.04.1973** (ΦΕΚ Δ' 142/19.05.73) με την οποία κηρύσσεται σε αναγκαστική απαλλοτρίωση το οικοδομικό τετράγωνο. Σε συνεδρίαση του το ΚΑΣ **5/23.04.74** γνωμοδοτεί υπέρ της ανάκλησης διότι οι λόγοι της απαλλοτρίωσης είναι αόριστοι.

Το θέμα επανέρχεται το 1993 μετά από νέα αίτηση των ιδιοκτητών. Στη συνεδρίαση του το ΚΑΣ, **14/13.4.1993,** γνωμοδοτεί ομόφωνα ξανά υπέρ της απαλλοτρίωσης διότι «**βάσει της σχετικής βιβλιογραφίας αλλά και των ανασκαφικών ερευνών που διεξήχθησαν εκεί τοποθετείται το ιερό της Αγροτέρας Αρτέμιδος ένα από τα πλέον εξέχοντα μνημεία της κλασικής περιόδου** και επειδή **«διαπιστώνονται στον χώρο αρχαιολογικά στοιχεία από μεταγενέστερες της κλασσικής περιόδου επεμβάσεις.... »**
Επί υπουργίας Μελίνας Μερκούρη, τον ίδιο χρόνο (1993), κηρύσσεται με διυπουργική απόφαση η απαλλοτρίωση με αξία 194.698.000 δρχ. Αποσύρεται από το εθνικό τυπογραφείο από τον νέο υπουργό Πολιτισμού Θ. Μικρούτσικο ο οποίος ζητάει να διεξαχθεί ανασκαφή προκειμένου να διαπιστωθεί αν **«σώζονται κατάλοιπα αρχαίων στους ελεύθερους χώρους»** των υπό απαλλοτρίωση ακινήτων, με σκοπό να αρθούν οι δεσμεύσεις.
Ακολούθησε θύελλα διαμαρτυριών από μη κυβερνητικούς οργανισμούς, περιβαλλοντικούς και τοπικούς συλλόγους (Ελληνική Εταιρεία για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ICOMOS, Σύλλογο Αρχιτεκτόνων, Αρχαιολογική Εταιρεία, Αττική S.O.S, Σύλλογο «Αρδηττός», «Ένωση Πολιτών») και τον Τύπο και έγινε προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας και διαμαρτυρία στον χώρο του ναού από τους κατοίκους της περιοχής.
Στην ανασκαφή που διεξάγεται σε μια πολύ περιορισμένη κλίμακα από τη Γ' ΕΠΚΑ με υπεύθυνη την αρχαιολόγο, κυρία Ε. Λυγκούρη, αποκαλύπτονται οι πρωτοχριστιανικοί τάφοι που είχαν ανακαλύψει ο Α. Σκιάς και ο Ι. Τραυλός επιτρέποντας την επανατοποθέτηση με ακρίβεια του διαγράμματος της βάσεως του ναού, κάτω δηλαδή από τα ερείπια των οικιών Κ. Λιβανού (υιού του τότε Υπ. Τουρισμού Δ. Λιβανού) ο οποίος είχε αγοράσει το υπό απαλλοτρίωση οικόπεδο το 1990 με τιμή αναγραφόμενη στο συμβόλαιο 8,835,750 δρχ. (229.50 τ.μ.) και του Κ. Γιακουμάτου. Οι ανασκαφές στα σημεία αυτά δεν διεξάγονται. Στην αναφορά της η Γ' ΕΠΚΑ αναφέρει ότι λόγω υπογείων στις οικίες αυτές η βάση του ναού έχει καταστραφεί. Αυτό αμφισβητείται, διότι στην οικία Γιακουμάτου δεν υπάρχει υπόγειο και στην οικία Λιβανού οι κατόψεις και τα σχέδια του Α. Σκιά το 1897 αναφέρουν σε αυτό το σημείο βαθούλωμα του εδάφους. Άλλωστε οι λιθόκτιστες οικίες της εποχής (αρχές του 20ού αιώνα) θεμελιώνονταν πάνω στον βράχο.

Η συνεδρίαση του ΚΑΣ, **4/24.1.1995,** καταλήγει ομόφωνα υπέρ της ισχύος της 14/13.4.93 παλαιότερης γνωμοδότησης του ΚΑΣ περί απαλλοτρίωσης όλου του οικοδομικού τετράγωνου και αναφέρεται ότι το ποσόν θα συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό για την ενοποίηση των αρχαιολογικών χωρών.
Στις **22.06.1995** δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως **(αρ. φύλλου 431/ 22.07.1995)** η κήρυξη της απαλλοτρίωσης **«..υπέρ του Δημοσίου που θα αντιμετωπισθεί από το Υπ .Πολιτισμού…» (έργα ενοποίησης των Αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας)** με κοινή απόφαση του υπουργού Πολιτισμού **Θ**. Μικρούτσικου και του υπουργού Οικονομικών. Ενώ έχει οριστεί το ποσό της απαλλοτρίωσης σε 472.000.000 δρχ. (ΥΠΠΟ/ΑΠΑΛ/Φ270?57265/992/**23.12.1998)** και πάλι δεν υλοποιείται ενώ λήγει η προθεσμία απόδοσης της αποζημίωσης στις **19.8.1999**.

Στις **15-2-2001** με υπογραφή του Υπουργού Ε. Βενιζέλου απορρίπτεται η νέα πρόταση για σύνδεση του ναού της Αγροτέρας Αρτέμιδος με το χώρο του Ολυμπιείου διότι κρίνεται ότι θα δημιουργούσε προβλήματα «στατικότητας» στις παρακείμενες πολυκατοικίες και αποφασίζεται ότι η νέα διαμόρφωση του χώρου θα αντιμετωπισθεί «μόνον εφόσον συντελεσθεί απαλλοτρίωση και κατεδάφιση των σύγχρονων κτισμάτων».
Η απαλλοτρίωση του οικοδομικού τετραγώνου με αριθμό 1001242/14/0010/**25.1.02**(ΦΕΚ78/12.02.2002) ανακαλείται αυτοδίκαια από τους υπουργούς Α. Φωτιάδη και Ε. Βενιζέλο.

Μετά από παρεμβάσεις των ιδιοκτητών που ζητούν την απελευθέρωση των ακινήτων τους λόγω της λήξης καταβολής της αποζημίωσης το θέμα περνάει από το ΚΑΣ στις **13/27.03.2002** και τέλος **32/2.7.2003** και ενώ γνωμοδοτεί ομόφωνα ξανά υπέρ της επανακήρυξης της απαλλοτρίωσης η απόφαση του υπουργού εκκρεμεί.

Στις **9.6.2004** ο Γενικός Πρόξενος του Λος Άντζελες στις Η.Π.Α κύριος Δ. Ζεβελάκης με επιστολή του στον υφυπουργό Πολιτισμού επισημαίνει την αρνητική εικόνα που παρουσιάζει ο αρχαιολογικός χώρος εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων.

Στις **27.7. 2004,** στο κατώφλι των Ολυμπιακών Αγώνων, με αφετηρία την ιστορική σύνδεση το Ιερού της Αγροτέρας Αρτέμιδος με τη Μάχη του Μαραθώνα και τον Μαραθώνιο και επειδή καμία υπηρεσία του ΥΠΠΟ δεν είχε μεριμνήσει για τον ευπρεπισμό του χώρου η **«Πρωτοβουλία κατοίκων Μετς»** απευθύνει επιστολή στον υπουργό Πολιτισμού και στην Δήμαρχο Αθηναίων προτείνοντας μια ιστορική έκθεση στον επί της Αρδηττού σύγχρονο αναλημματικό τοίχο, με μεγεθυμένες γκραβούρες του ναού των STUART & REVETT. Η έκθεση υλοποιείται με την στήριξη του Δήμου (καθαρισμός, βάψιμο και ηλεκτροδότηση) και την έγκριση της Γ' ΕΠΚΑ.. Η έκθεση βανδαλίστηκε.
Στις **8.10.2004** οι ιδιοκτήτες απευθύνονται με έγγραφο τους στο γραφείο του υφυπουργού ζητώντας αναπομπή στο ΚΑΣ με αίτημα την άμεση απελευθέρωση των ακινήτων τους και την έγκριση οικοδόμησης του οικοδομικού τετραγώνου.
Στις **7.12.2004** η Γ' ΕΠΚΑ προτείνει στο ΓΔΑΠΚ-ΔΠΚΑ Τμήμα Αρχαιολογικών Χώρων την κατεδάφιση των ετοιμόρροπων κτιρίων και ανασκαφή στα σημεία που δεν έχουν ερευνηθεί για να απαντήσει στους ιδιοκτήτες αν θα μπορούν να κτίσουν η όχι και με ποιους όρους.
Στις **21.12.2004** αναπέμπεται στο ΚΑΣ με απόφαση του υφυπουργού κυρίου Π. Τατούλη με τον τίτλο «Έγκριση η μη οικοδόμησης στο οικοδομικό τετράγωνο που περιβάλλεται από της οδούς Αρδηττού- Κούτουλα-Θωμοπούλου- Κεφάλου»
Για πρώτη φορά μετά από σαράντα χρόνια το θέμα τίθεται όχι ως απαλλοτρίωση η μη του οικοδομικού τετραγώνου, αλλά ως θέμα οικοδόμησης.

Το Ιστορικό της Απαλλοτρίωσης

Δύο υπουργικές αποφάσεις 1958 και 1960 «Περί αρχαιοτήτων» κηρύσσουν την κοίτη του Ιλισσού ζώνη προστασίας 50μ. εκατέρωθεν.

Ο αρχιτέκτονας **Ι. Τραυλός** στη διάνοιξη της οδού Αρδηττού το 1962 ανακαλύπτει και σώζει με παράκαμψη του δρόμου τον αναλημματικό τοίχο στη Β.Δ. πλευρά που είναι εμφανής και σήμερα βρίσκοντας πίσω από αυτόν πολλά μικρά αγγεία όμοια με αυτά που βρήκε ο Σκιάς και μεγάλο προεξέχοντα βράχο πάνω στον οποίον ήταν κτισμένος ο ναός.

Η πρώτη απόφαση απαλλοτρίωσης κηρύσσεται από το ΚΑΣ το **1964** όπου επιφανείς αρχαιολόγοι και άνθρωποι των γραμμάτων όπως ο **Χ. Καρούζος**, ο **Λ. Πολίτης**, ο **Ι. Κόντης**, ο **Μ. Χατζηδάκης**, ο **Ν. Πλάτων**, **ο Χ. Μακαρόνας**, μετά από αίτηση των ιδιοκτητών των ακινήτων για ανοικοδόμηση και μετά από τρεις συνεδριάσεις όπου τεκμηριώνεται η ακριβής θέση του ναού αποφασίζουν την αναγκαστική απαλλοτρίωση του οικοδομικού τετράγωνου, την προστασία και ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου διότι **«... πρόκειται περί ενός των επιφανέστερων μνημείων των αρχαίων Αθηνών ακόμα και αν αποδεικνύεται τελικώς ότι δεν υπάρχουν λείψανα δια την σπουδαιότητα του ναού ο οποίος υπήρχε εις την θέσην»** και τη διαμόρφωση του **«σε αρχαιολογικό χώρο ελεύθερο και επισκέψιμο» ΚΑΣ 44/7.7.64**

Στις **18.1.72** το ΚΑΣ γνωμοδοτεί ξανά υπέρ της απαλλοτρίωσης και στη συνέχεια εκδίδεται η ΚΥΑ 2162/1198/**24.04.1973** (ΦΕΚ Δ' 142/19.05.73) με την οποία κηρύσσεται σε αναγκαστική απαλλοτρίωση το οικοδομικό τετράγωνο. Σε συνεδρίαση του το ΚΑΣ **5/23.04.74** γνωμοδοτεί υπέρ της ανάκλησης διότι οι λόγοι της απαλλοτρίωσης είναι αόριστοι.

Το θέμα επανέρχεται το 1993 μετά από νέα αίτηση των ιδιοκτητών. Στη συνεδρίαση του το ΚΑΣ, **14/13.4.1993,** γνωμοδοτεί ομόφωνα ξανά υπέρ της απαλλοτρίωσης διότι **«βάσει της σχετικής βιβλιογραφίας αλλά και των ανασκαφικών ερευνών που διεξήχθησαν εκεί τοποθετείται το ιερό της Αγροτέρας Αρτέμιδος ένα από τα πλέον εξέχοντα μνημεία της κλασικής περιόδου** και επειδή **«διαπιστώνονται στον χώρο αρχαιολογικά στοιχεία από μεταγενέστερες της κλασσικής περιόδου επεμβάσεις.... »**
Επί υπουργίας Μελίνας Μερκούρη, τον ίδιο χρόνο (1993), κηρύσσεται με διυπουργική απόφαση η απαλλοτρίωση με αξία 194.698.000 δρχ. Αποσύρεται από το εθνικό τυπογραφείο από τον νέο υπουργό Πολιτισμού Θ. Μικρούτσικο ο οποίος ζητάει να διεξαχθεί ανασκαφή προκειμένου να διαπιστωθεί αν **«σώζονται κατάλοιπα αρχαίων στους ελεύθερους χώρους»** των υπό απαλλοτρίωση ακινήτων, με σκοπό να αρθούν οι δεσμεύσεις.
Ακολούθησε θύελλα διαμαρτυριών από μη κυβερνητικούς οργανισμούς, περιβαλλοντικούς και τοπικούς συλλόγους (Ελληνική Εταιρεία για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, ICOMOS, Σύλλογο Αρχιτεκτόνων, Αρχαιολογική Εταιρεία, Αττική S.O.S, Σύλλογο «Αρδηττός», «Ένωση Πολιτών») και τον Τύπο και έγινε προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας και διαμαρτυρία στον χώρο του ναού από τους κατοίκους της περιοχής.
Στην ανασκαφή που διεξάγεται σε μια πολύ περιορισμένη κλίμακα από τη Γ' ΕΠΚΑ με υπεύθυνη την αρχαιολόγο, κυρία Ε. Λυγκούρη, αποκαλύπτονται οι πρωτοχριστιανικοί τάφοι που είχαν ανακαλύψει ο Α. Σκιάς και ο Ι. Τραυλός επιτρέποντας την επανατοποθέτηση με ακρίβεια του διαγράμματος της βάσεως του ναού, κάτω δηλαδή από τα ερείπια των οικιών Κ. Λιβανού (υιού του τότε Υπ. Τουρισμού Δ. Λιβανού) ο οποίος είχε αγοράσει το υπό απαλλοτρίωση οικόπεδο το 1990 με τιμή αναγραφόμενη στο συμβόλαιο 8,835,750 δρχ. (229.50 τ.μ.) και του Κ. Γιακουμάτου. Οι ανασκαφές στα σημεία αυτά δεν διεξάγονται. Στην αναφορά της η Γ' ΕΠΚΑ αναφέρει ότι λόγω υπογείων στις οικίες αυτές η βάση του ναού έχει καταστραφεί. Αυτό αμφισβητείται, διότι στην οικία Γιακουμάτου δεν υπάρχει υπόγειο και στην οικία Λιβανού οι κατόψεις και τα σχέδια του Α. Σκιά το 1897 αναφέρουν σε αυτό το σημείο βαθούλωμα του εδάφους. Άλλωστε οι λιθόκτιστες οικίες της εποχής (αρχές του 20ου αιώνα) θεμελιώνονταν πάνω στον βράχο.

Η συνεδρίαση του ΚΑΣ, **4/24.1.1995,** καταλήγει ομόφωνα υπέρ της ισχύος της 14/13.4.93 παλαιότερης γνωμοδότησης του ΚΑΣ περί απαλλοτρίωσης όλου του οικοδομικού τετράγωνου και αναφέρεται ότι το ποσόν θα συμπεριληφθεί στον προϋπολογισμό για την ενοποίηση των αρχαιολογικών χωρών.
Στις **22.06.1995** δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως **(αρ. φύλλου 431/ 22.07.1995)** η κήρυξη της απαλλοτρίωσης **«..υπέρ του Δημοσίου που θα αντιμετωπισθεί από το Υπ .Πολιτισμού…» (έργα ενοποίησης των Αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας)** με κοινή απόφαση του υπουργού Πολιτισμού Θ. Μικρούτσικου και του υπουργού Οικονομικών. Ενώ έχει οριστεί το ποσό της απαλλοτρίωσης σε 472.000.000 δρχ. (ΥΠΠΟ/ΑΠΑΛ/Φ270?57265/992/**23.12.1998)** και πάλι δεν υλοποιείται ενώ λήγει η προθεσμία απόδοσης της αποζημίωσης στις **19.8.1999**.

Στις **15-2-2001** με υπογραφή του Υπουργού Ε. Βενιζέλου απορρίπτεται η νέα πρόταση για σύνδεση του ναού της Αγροτέρας Αρτέμιδος με το χώρο του Ολυμπιείου διότι κρίνεται ότι θα δημιουργούσε προβλήματα «στατικότητας» στις παρακείμενες πολυκατοικίες και αποφασίζεται ότι η νέα διαμόρφωση του χώρου θα αντιμετωπισθεί «μόνον εφόσον συντελεσθεί απαλλοτρίωση και κατεδάφιση των σύγχρονων κτισμάτων».
Η απαλλοτρίωση του οικοδομικού τετραγώνου με αριθμό 1001242/14/0010/**25.1.02**(ΦΕΚ78/12.02.2002) ανακαλείται αυτοδίκαια από τους υπουργούς Α. Φωτιάδη και Ε. Βενιζέλο.

Μετά από παρεμβάσεις των ιδιοκτητών που ζητούν την απελευθέρωση των ακινήτων τους λόγω της λήξης καταβολής της αποζημίωσης το θέμα περνάει από το ΚΑΣ στις **13/27.03.2002** και τέλος **32/2.7.2003** και ενώ γνωμοδοτεί ομόφωνα ξανά υπέρ της επανακήρυξης της απαλλοτρίωσης η απόφαση του υπουργού εκκρεμεί.

Στις **9.6.2004** ο Γενικός Πρόξενος του Λος Άντζελες στις Η.Π.Α κύριος Δ. Ζεβελάκης με επιστολή του στον υφυπουργό Πολιτισμού επισημαίνει την αρνητική εικόνα που παρουσιάζει ο αρχαιολογικός χώρος εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων.

Στις **27.7. 2004,** στο κατώφλι των Ολυμπιακών Αγώνων, με αφετηρία την ιστορική σύνδεση το Ιερού της Αγροτέρας Αρτέμιδος με τη Μάχη του Μαραθώνα και τον Μαραθώνιο και επειδή καμία υπηρεσία του ΥΠΠΟ δεν είχε μεριμνήσει για τον ευπρεπισμό του χώρου η «**Πρωτοβουλία κατοίκων Μετς**» απευθύνει επιστολή στον υπουργό Πολιτισμού και στην Δήμαρχο Αθηναίων προτείνοντας μια ιστορική έκθεση στον επί της Αρδηττού σύγχρονο αναλημματικό τοίχο, με μεγεθυμένες γκραβούρες του ναού των STUART & REVETT. Η έκθεση υλοποιείται με την στήριξη του Δήμου (καθαρισμός, βάψιμο και ηλεκτροδότηση) και την έγκριση της Γ' ΕΠΚΑ.. Η έκθεση βανδαλίστηκε.
Στις **8.10.2004** οι ιδιοκτήτες απευθύνονται με έγγραφο τους στο γραφείο του υφυπουργού ζητώντας αναπομπή στο ΚΑΣ με αίτημα την άμεση απελευθέρωση των ακινήτων τους και την έγκριση οικοδόμησης του οικοδομικού τετραγώνου.
Στις **7.12.2004** η Γ' ΕΠΚΑ προτείνει στο ΓΔΑΠΚ-ΔΠΚΑ Τμήμα Αρχαιολογικών Χώρων την κατεδάφιση των ετοιμόρροπων κτιρίων και ανασκαφή στα σημεία που δεν έχουν ερευνηθεί για να απαντήσει στους ιδιοκτήτες αν θα μπορούν να κτίσουν η όχι και με ποιους όρους.
Στις **21.12.2004** αναπέμπεται στο ΚΑΣ με απόφαση του υφυπουργού κυρίου Π. Τατούλη με τον τίτλο «Έγκριση η μη οικοδόμησης στο οικοδομικό τετράγωνο που περιβάλλεται από της οδούς Αρδηττού- Κούτουλα-Θωμοπούλου- Κεφάλου»
Για πρώτη φορά μετά από σαράντα χρόνια το θέμα τίθεται όχι ως απαλλοτρίωση η μη του οικοδομικού τετραγώνου, αλλά ως θέμα οικοδόμησης.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Τριπόδων 28, 10558, Πλάκα, Αθήνα
Τηλ. 210 3225245, 3226693 Φαξ. 210 3225240
www.ellinikietairia.gr

Αθήνα, 17 Δεκεμβρίου 2004
Αριθ. Πρωτ. 1519 / Ε.Ε.

Γραμματεία Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου
Υπουργείο Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 22
Αθήνα

Σας παρακαλούμε να μας αποστείλετε αντίγραφο των πρακτικών των συνεδριάσεων του ΚΑΣ για τον ναό της Αγροτέρας Αρτέμιδος στην περιοχή ΜΕΤΣ (αρ. 13/27.3.2002 και αρ. 32/2.7.2003) και να μας ενημερώσετε για την ημέρα που θα συζητηθεί εκ νέου το θέμα προκειμένου να παραστούμε.

Με εκτίμηση

Ειρήνη Γρατσία

Εποιστημονική Γραμματέας
Συμβουλίου Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της ΕΕ

ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

17 ΔΕΚ 2004 14:34

ΤΟ ΛΟΓΟΤΥΠΟ ΣΑΣ : ELLINIKI ETAIREIA
Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΟΥ FAX ΣΑΣ : 00302103225240

ΑΡΙΘ	FAX ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ	ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΘΕΣΗ	ΣΕΛΙΔΕΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
01	2108201291	17 ΔΕΚ 14:33	00'28	ΑΠΣΛ	00	ΕΜΠΛΟΚΗ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

ΓΙΑ ΝΑ ΑΚΥΡΩΣΕΤΕ ΤΗΝ ΑΝΑΦΟΡΑ ,ΠΙΕΣΤΕ 'ΜΕΝΟΥ' #04.
ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΤΕ ΌΧΙ ΜΕ ΤΟ '+' Ή '-'.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

17 ΔΕΚ 2004 14:38

ΤΟ ΛΟΓΟΤΥΠΟ ΣΑΣ : ELLINIKI ETAIREIA
Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΟΥ FAX ΣΑΣ : 00302103225240

ΑΡΙΘ	FAX ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ	ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΘΕΣΗ	ΣΕΛΙΔΕΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
01	2108201291	17 ΔΕΚ 14:38	00'52	ΑΠΣΛ	02	ΟΚ

ΓΙΑ ΝΑ ΑΚΥΡΩΣΕΤΕ ΤΗΝ ΑΝΑΦΟΡΑ ,ΠΙΕΣΤΕ 'ΜΕΝΟΥ' #04.
ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΤΕ ΌΧΙ ΜΕ ΤΟ '+' Ή '-'.

ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ

17 ΔΕΚ 2004 14:36

ΤΟ ΛΟΓΟΤΥΠΟ ΣΑΣ : ELLINIKI ETAIREIA
Ο ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΟΥ FAX ΣΑΣ : 00302103225240

ΑΡΙΘ	FAX ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ	ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΧΡΗΣΗΣ	ΘΕΣΗ	ΣΕΛΙΔΕΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
01	2108201291	17 ΔΕΚ 14:35	00'28	ΑΠΣΛ	00	ΕΜΠΛΟΚΗ ΕΓΓΡΑΦΟΥ

ΓΙΑ ΝΑ ΑΚΥΡΩΣΕΤΕ ΤΗΝ ΑΝΑΦΟΡΑ ,ΠΙΕΣΤΕ 'ΜΕΝΟΥ' #04.
ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΤΕ ΌΧΙ ΜΕ ΤΟ '+' Ή '-'.

ΕΑΚ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
Τριπόδων 28 Αθήνα 105 58 Τηλ.: 32 25 245, 32 26 693 Fax: 32 25 240
e-mail:mio-ee-env@ath.forthnet.gr

Αθήνα, 9 Ιουνίου 1999
Αριθ. Πρωτ. : 775 /Ε.Ε.

Προς την
Αξιότιμο Υπουργό Πολιτισμού
Κυρία Ελισάβετ Παπαζώη
Υπουργείο Πολιτισμού
Μπουμπουλίνας 20
10682 Αθήνα

Κυρία Υπουργέ,

Ασφαλώς σας είναι γνωστό το θέμα της Αρτέμιδος Αγροτέρας, αφού και πρόσφατα, απαντώντας σε σχετική ερώτηση στη Βουλή, επαναβεβαιώσατε το ενδιαφέρον του Υπουργείου σας για τη θέση και τα ερείπια ενός σημαντικού μνημείου της αρχαίας Αθήνας.

Η θέση της Ελληνικής Εταιρείας είναι ότι παρά την πενιχρότητα των ερειπίων που έχουν μέχρι σήμερα εντοπιστεί και ανεξάρτητα από το αν υπάρχει ένα τμήμα από τα λαξεύματα του βράχου, μεγαλύτερο ή μικρότερο, που δεν έχει ακόμη ανασκαφεί, η σημασία του χώρου, όπως έχει αναγνωριστεί και από το ΚΑΣ, παραμένει μεγάλη γιατί:

- έχει πια γίνει δεκτό πέρα από κάθε αμφισβήτηση ότι αυτή ήταν η θέση και αυτά είναι τα κατάλοιπα του ναού,
- πρόκειται για ένα σημαντικότατο τοπόσημο του αρχαίου παριλίσιου τοπίου,
- συνιστά ένα μοναδικό σημείο θέασης του ευρύτερου αρχαιολογικού χώρου του Ολυμπιείου,
- με την κατάλληλη διαμόρφωσή του, μπορεί να αποτελέσει ένα ωραίο στοιχείο μετάβασης από τον αρχαιολογικό χώρο προς τον αστικό ιστό, πράγμα που αποτελεί γενικότερα στόχο για το πρόγραμμα ενοποίησης των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας.

Όμως, σύμφωνα με την πράξη της απαλλοτρίωσης, οι σχετικές αποζημιώσεις πρέπει να καταβληθούν μέσα στον προσεχή Αύγουστο, και αν αυτό δεν γίνει ο μοναδικός αυτός χώρος κινδυνεύει να παραδοθεί στην ανοικοδόμηση. Γι αυτό, και παρά το γεγονός ότι οι πιεστικές οικονομικές ανάγκες του Υπουργείου σας είναι γνωστές, η Ελληνική Εταιρεία, θεωρεί ότι είναι επιβεβλημένο να εξευρεθούν οι πόροι για την καταβολή των αποζημιώσεων προκειμένου να αποφευχθεί η άρση της απαλλοτρίωσης.

Με πολλή τιμή

Α. Μορεών

Ανδρέας Ν. Συμεών
Πρόεδρος του Ειδικού Συμβουλίου
Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της Ε.Ε.

Ζώνη Β. Περιλαμβάνει τα νησιά Αλόννησο, Περιστέρα και Δύο Αδέλφια, καθώς και μικρότερα ξερονήσια.

Στη Ζώνη Α του ΕΘΠΑΒΣ ισχύουν ειδικές αλιευτικές ρυθμίσεις, που απαγορεύουν στα σκάφη της Μέσης Αλιείας (γριγρι, ανεμότρατες) να αλιεύουν σε απόσταση μικρότερη των 1,5 νμ από τις ακτές. Απαγορεύσεις στη χρήση συγκεκριμένου αλιευτικού εξοπλισμού ισχύουν και για την εξάσκηση της Παράκτιας Αλιείας, ενώ απαγορεύονται εντελώς η οστρακαλιεία, η σπογγαλλιεία, καθώς και η χρήση συσκευών παροχής οξυγόνου για αλιεία ή και παρατήρηση. Ακόμα, απαγορεύεται το κυνήγι, εκτός από το νησί των Γιούρων και εκεί για λόγους πληθυσμιακής ισορροπίας του αγριοκάτσικου και ύστερα από ειδική άδεια.
Στις περιοχές που επιτρέπεται η προσέγγιση οι επιτρεπόμενες δραστηριότητες για τον επισκέπτη είναι η κολύμβηση, η παρατήρηση του βυθού, η φωτογράφηση και κινηματογράφηση. Η Ερασιτεχνική Αλιεία απαγορεύεται σε όλη τη Ζώνη Α, εκτός από το νησί Σκάντζουρα όπου επιτρέπεται με ιδιαίτερες ρυθμίσεις.
Η περιοχή της Ζώνης Β είναι ολόκληρη επισκέψιμη χωρίς ιδιαίτερους περιορισμούς. Ισχύουν και εδώ οι απαγορευτικές ρυθμίσεις για την Μέση Αλιεία, δηλαδή η αλίευση σε απόσταση μικρότερη απο 1,5 νμ απο τις ακτές, ενώ η Παράκτια και η Ερασιτεχνική Αλιεία επιτρέπονται με τις ισχύουσες διατάξεις του Αλιευτικού Κώδικα.

Αν και το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου Β. Σποράδων είναι πλέον νομικά κατοχυρωμένο και προστατεύεται με το Προεδρικό Διάταγμα 519/92, δεν είναι ακόμα λειτουργικά αυτόνομο. Για το σκοπό αυτό χρειάζεται το ταχύτερο δυνατόν η θέσπιση κατάλληλου Φορέα Διαχείρισης, αξόνων λειτουργίας και μόνιμο προσωπικό που θα είναι σε θέση να ασχολείται σε καθημερινή βάση με τα προβλήματα του Πάρκου. Σύμφωνα με το Π.Δ.519 η νομική υπόσταση, η δομή του Φορέα Διαχείρισης και τα διάφορα τεχνικά θέματα λειτουργίας του Πάρκου πρέπει να καθοριστούν με ένα συμπληρωματικό Προεδρικό Διάταγμα. Μέχρι τότε η Δ/νση Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος είναι αρμόδια για τη διαχείριση του Πάρκου, ενώ ταυτόχρονα σχηματίστηκε επιτροπή με σκοπό την προετοιμασία της έκδοσης του νέου Π.Δ. Παράλληλα, εκπονούνται ποικίλα προγράμματα με σκοπό τη διευκόλυνση των προσπαθειών διαχείρισης όπως αυτά της Ε.Ε. που αφορούν στην έκδοση ειδικού οδηγού και στην τοποθέτηση ενδεικτικών πινακίδων στην περιοχή του Πάρκου με σκοπό την ασφαλή πληροφόρηση των επισκεπτών αλλά και την αποτελεσματικότερη φύλαξη της περιοχής, κ.ά.
Πρέπει να τονιστεί ότι η προσπάθεια προστασίας και διαχείρισης του Πάρκου είναι συλλογική. Έτσι, δεν πρέπει να

Zone B: It consists of the islands of Alonnisos, Peristera and Dio Adelfia (Two Brothers) along with smaller rocky islets.

Special fishing regulations apply to Zone A of the NMPANS, which forbid middle fishing (use of trawlers (gri-gri) and purse seiners (tratas)) at a distance less than 1,5 n.m. from the coast. Restrictions also exist for practising coastal fishing and in the use of specific fishing gear and methods, while sponge-fishing, shell-fishing, use of scuba gear for fishing or exploring are absolutely forbidden. Furthermore, hunting is not allowed anywhere but on the island of Gioura in order to control the wild goat population, but even then only by special permit.
In areas where visitors are permitted to approach, the activities allowed are: swimming, sea-floor exploration, photography and filming. Amateur fishing is not allowed anywhere within the bounds of Zone A, with the exception of Scantzoura island under restrictions.
There are hardly any restrictions for those visiting areas within Zone B. The same restrictions stand for middle fishing i.e. not within the 1,5 n.m. radius around the island, while coastal and amateur fishing are allowed, always according to the existing legislation or any other special provisions made in the relative Presidential Decree.

Although the NMPANS is now legally established and is protected under the 519/92 Presidential Decree, it is not yet fully functional. To achieve this it is of eminent importance to institute an appropriate Managing Body, to set up the basic principles for its management, and employ permanent staff to deal with issues arising on a daily basis. According to the 519/92 P.D., the legal status and the composition of the Managing Body for the Park and the various technicalities that have to do with the Park's operation, must be defined in an additional P.D. Till then, the Ministry for the Environment has the authority and responsibility of running the Park. Meanwhile, a committee was formed in order to prepare the new P.D.
A series of parallel projects to facilitate the management of the Park are under way such as the one carried out by the E.E., concerning the production of a booklet-guide for the visitors, installation of indicative signs in the a-

3

12/3

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Πληροφορίες : τηλ. 6400015

Αθήνα, 4 Μαρτίου 1999
Α.Π. : 6128Β

Προς τη
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβ.Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοινοποίηση:
1) Βουλευτή κ.
Μαρία Δαμανάκη
2) Υπ.Πολιτισμού
Γρ.Υπουργού

ΘΕΜΑ : Ιερό Αγροτέρας Αρτέμιδος

ΣΧΕΤ : Ερώτηση 7014/18-2-99

Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 7014 που κατατέθηκε στις 18-2-99 από τη Βουλευτή κ.Μαρία Δαμανάκη, σας γνωρίζουμε ότι αρμόδιο να σας ενημερώσει ~~για την αναφερόμενη~~ απόφαση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου είναι το συνερωτώμενο Υπουργείο Πολιτισμού στο οποίο, ανήκει και η αρμοδιότητα για τα μέτρα προστασίας, συντήρησης και ανάδειξης του Ιερού της Αγροτέρας Αρτέμιδος.

Ο χώρος του Ιερού της Αγροτέρας Αρτέμιδος (μαζί με το Λόφο του Αρδηττού, το Παναθηναϊκό Στάδιο και το Ζάππειο που βρίσκονται σε άμεση γειτνίαση με το Ολυμπείο), όπως μας ενημέρωσε η "Ενοποίηση Αρχαιολογικών Χώρων Αθήνας Α.Ε.", συμπεριλαμβάνεται στο Πρόγραμμα Ενοποίησης των Αρχαιολογικών Χώρων της Αθήνας και πρόκειται να αντιμετωπισθεί στο πλαίσιο εκπόνησης του Β Σταδίου (οριστική μελέτη) της μελέτης "Συνολική ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου Ολυμπείου" σε συνδυασμό και με αναζήτηση λύσης σύνδεσης των χώρων αυτών.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ

Ταμείο Ευρωπαϊκής Φυσικής Κληρονομιάς
E.N.H.F.-Euronature
Οικολογική και Πολιτιστική Κίνηση Αλοννήσου

European Natural Heritage Fund
E.N.H.F.-Euronature
Ecological and Cultural Movement of Alonnisos

117

3247646

15 ΜΑΡ 1999

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ταχ.Δ/νση: Μπουμπουλίνας 20
Ταχ.Κώδ.: 106 82
Πληροφ.:
Τηλέφωνο: 82.01.330

Αθήνα, 15.03.1999
Αρ. Πρωτ.: ΥΠ.ΠΟ/Γ.Υ./Κ.Ε./342

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: 1. Υπουργείο ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ
1. Βουλευτή κα Μαρία Δαμανάκη

Θέμα: Απάντηση στην υπ' αριθμ. 7014/18.02.1999 Ερώτηση

Σε απάντηση της υπ' αριθμ. 7014/18.02.1999 Ερώτησης της Βουλευτού κας Μαρίας Δαμανάκη, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω.

Με Υπουργική απόφαση έχει κηρυχθεί η αναγκαστική απαλλοτρίωση του οικοδομικού τετραγώνου που περικλείεται από τις οδούς Αρδηττού-Θωμοπούλου-Κεφάλου-Κούτσυλα στο Μετς "ως τμήματος του κατ' εξοχήν ιστορικού τοπίου της πόλεως των Αθηνών και ενός από τα ελάχιστα εναπομείναντα σημεία της όχθης του Ιλισού" για λόγους προστασίας, συντήρησης και ανάδειξης των ελαχίστων εμφανών ερειπίων του Ναού της Αρτέμιδος Αγροτέρας. Σήμερα δεν σώζεται τίποτα από το Ναό παρά μόνον το ελάχιστο τμήμα του αναλημματικού τοίχου του ανδήρου του ναού, το οποίο διατηρείται στην νότια πλευρά της Λεωφόρου Αρδηττού.

Η διαδικασία της απαλλοτριώσεως, η δαπάνη της οποίας ανέρχεται στο ποσό των 473 εκ. δρχ. έχει προχωρήσει και έχει ήδη καθορισθεί η οριστική τιμή μονάδος στο Εφετείο Αθηνών. Μετά από την ολοκλήρωση της απαλλοτριώσεως, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Ενοποιήσεως των Αρχαιολογικών Χώρων των Αθηνών, το συγκεκριμένο οικοδομικό τετράγωνο θα καθαρισθεί από τα παλαιά κτίσματα και θα διαμορφωθεί ώστε να αναδειχθεί ο χώρος της όχθης του Ιλισού ως ιστορικό τοπίο και παράλληλα ως στοιχείο σημανσης της θέσης του Ναού της Αρτέμιδος Αγροτέρας.

Η Υπουργός

Ελισάβετ Παπαζώη

έχει αναλάβει στα πλαίσια του Εθνικού Προγράμματος την παράλληλη εκπόνηση τεσσάρων επι μέρους έργων -προγραμμάτων τα οποία και περιγράφονται στη συνέχεια.

I. Τίτλος: **ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΣΤΟ ΓΕΡΑΚΑ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ**
Διάρκεια: **1/4/92 - 31/12/94**
Η Ελληνική Εταιρεία είναι υπεύθυνη για την διαχείριση του Βιολογικού Σταθμού στο Γέρακα Αλοννήσου υπό την επίβλεψη του αρμόδιου Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ. Στο διάστημα που πέρασε από την έναρξη του προγράμματος αυτού, θεαματική πρόοδος έχει γίνει στην συντήρηση και λειτουργία του Βιολογικού Σταθμού, με την καθημερινή φροντίδα του φύλακα και επιστάτη κ. Σπύρου Καλογιάννη και της συζύγου του Γιασεμί, που μένουν μόνιμα εκεί. Ο Σταθμός είναι λειτουργικός σε όλα τα επίπεδα και διάφορες συναντήσεις και επιστημονικά Σεμινάρια εχούν ήδη πραγματοποιηθεί εκεί. Το πρόγραμμα έχει ως στόχο την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του Σταθμού, των εξόδων βασικής συντήρησης και επισκευών καθώς και την αποζημίωση του φύλακα-επιστάτη. Η Ε.Ε. σε συνεργασία με το Παν/μίο Αθηνών χρησιμοποιεί το Σταθμό για τη διεξαγωγή επιστημονικών μετρήσεων φυσικών και χημικών παραμέτρων της ποιότητας των νερών και ιζημάτων του Πάρκου, ιδιαίτερα σε ότι αφορά θρεπτικά συστατικά, βαρέα μέταλλα και πετρελαιοειδή.

II. Τίτλος: **ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ-ΟΔΗΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗΣ ΦΩΚΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ**
Διάρκεια: **1/4/92 - 31/12/94**
Χειριστής: **Μπέσσυ Μαντζάρα**
Σκοπός του προγράμματος αυτού είναι η έκδοση του παρόντος ΒΙΒΛΙΟΥ-ΟΔΗΓΟΥ, όπου γίνεται προσπάθεια να παρουσιαστούν με λεπτομερή και κατανοητό τρόπο στοιχεία για την βιολογία και τις συνήθειες της Μεσογειακής φώκιας στην έκταση που αυτά είναι γνωστά, μια εκτίμηση των πληθυσμών που έχουν επιβιώσει στην Μεσόγειο, μια αναφορά στις κυριώτερες πιέσεις και απειλές που υφίσταται το είδος και στοιχεία για τη νομοθετική προστασία του ζώου σε Διεθνές και Εθνικό επίπεδο. Στόχος του Βιβλίου είναι να παρουσιαστούν οι ομάδες που δουλεύουν πάνω στην προστασία της Μεσογειακής φώκιας στην Ελλάδα και η δουλειά που έχει πραγματοποιηθεί για την προστασία του είδους κατά την διάρκεια των τελευταίων ετών. Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού ετοιμάστηκε και διανεμήθηκε ευρύτατα σχετικό φυλλάδιο στα Ελληνικά και Αγγλικά όπου παρουσιάζεται αναλυτικά η διάρθρωση του Εθνικού Προγράμματος.

taken place. The project aims to cover the operational needs of the Station, the basic maintenance and repair costs, as well as the remuneration of the superintendent.
In collaboration with the University of Athens, E.E. utilises the Station for monitoring the Park's water and sediment quality by studying their physical and chemical parameters, particularly concerning nutrients, heavy metals and petroleum HCs.

II. Title: **PREPARATION AND PUBLICATION OF A BOOK-DIRECTORY ON THE STATE OF PROTECTION OF THE MEDITERRANEAN MONK SEAL IN GREECE.**
Duration: **1/4/92 - 31/12/94**
Manager: **Bessie Mantzara**
The goal of this project was the publication of this BOOK-DIRECTORY, in which an effort is made to present in a detailed and clear way, information about the biology and behaviour of the Mediterranean monk seal to the extent where it is known to us, an assessment of the survivors of the species in the Mediterranean today, a report of the major pressures and threats it faces and information on the statutory protection of the monk seal nationally and internationally.
The Book aims to present the teams working on the protection of the Mediterranean monk seal in Greece and the work they have accomplished for the species protection during the past few years. In the framework of this project a related brochure describing, in detail, the structure of the National Programme, was prepared and widely disseminated, both in Greek and English.

υπάψη κ.κ. Λυμπερίδη

ΕΡΩΤΗΣΗ
Προς την Υπουργό Πολιτισμού

Στις 15/3/99 ο Υπουργός Πολιτισμού απάντησε γραπτώς σε ερώτησή μου για την αναγκαία απαλλοτρίωση του οικοδομικού τετραγώνου που περικλείεται από τις οδούς Αρδηττου - Θωμοπουλου - Κεφαλου- Κουτουλα στο ΜΕΤΣ όπου βρίσκονται τα ερείπια του ναού της Αρτέμιδος της Αγροτέρας. Στη γραπτή απάντηση αναφερόταν : "Η διαδικασία της απαλλοτριώσεως, η δαπάνη της οποπίας ανέρχεται στο ποσό των 473 εκ. δρχ. έχει προχωρήσει και έχει ήδη καθορισθεί η οριστική τιμή μονάδος στο Εφετείο Αθηνών" .
Δεδομένου ότι η προθεσμία για την καταβολή των αποζημιώσεων στους ιδιοκτήτες λήγει στις 18 Αυγούστου,

Ερωτάται η κ. Υπουργός

Τι μέτρα θα ληφθούν ώστε το ποσό των 473 εκατ. να καταβληθεί ώστε να μην παρέλθει άπρακτος η προθεσμία που υπάρχει για την ολοκλήρωση των απαλλοτριώσεων.

Η ερωτώσα βουλευτής

Μαρία Δαμανάκη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
7 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1996

Εναρξη 8.15 μ.μ.

1. Χαιρετισμός Προέδρου Ελληνικής Εταιρείας, Καθήγ. Μιχ. Σκούλλου.

2. Παραδοσιακή Ορχήστρα / Χορωδία του Πειραματικού Μουσικού Λυκείου Παλλήνης.
   Διευθύνει ο κ. Χρ. Μητροπάνος.
   Τα μέλη της ορχήστρας είναι: Δ. Γάστας, βιολί, Κ. Μελετάκης, τουμπελέκι, Στ. Γριέλας, λαούτο, Κ. Θωμάς, ούτι, Αθ. Δημόπουλος, ούτι.

3. Κοπή πίττας.

4. Αναγγελία Βραβείου Europa Nostra/IBI 1995 για την Ελλάδα.

5. Εγκαίνια έκθεσης βραβευμένων αναστηλωτικών έργων.
   Χαιρετισμός Δημάρχου Αθηναίων κ. Δ. Αβραμόπουλου.

6. Δεξίωση.
   Το κρασί είναι ευγενική προσφορά του PORTO CARRAS.

TRANSMISSION VERIFICATION REPORT

TIME : 27/07/1999 10:39
NAME : MIOECSDE ELL ETAIRIA
FAX : 3225240
TEL : 3225245

DATE,TIME	27/07 10:39
FAX NO./NAME	7242523
DURATION	00:00:00
PAGE(S)	00
RESULT	BUSY
MODE	STANDARD

TRANSMISSION VERIFICATION REPORT

TIME : 27/07/1999 10:29
NAME : MIOECSDE ELL ETAIRIA
FAX : 3225240
TEL : 3225240

DATE,TIME	27/07 10:28
FAX NO./NAME	082186303
DURATION	00:00:37
PAGES	01
RESULT	OK
MODE	STANDARD

Spain, Cyprus and Israel. The second was held during 30/8-30/9/93 with representatives from Albania, Algeria, Lebanon and Tunisia.

- 2/7/93, Meeting of the International Scientific Committee for the French Programme to save the Mediterranean monk seal was held in Paris, France. Prof M. Scoullos participated as an expert, and as the Coordinator of the Greek National Programme.

- 28/8-3/9/93, the First Mediterranean Training Course was held in the Biological Station in Gerakas Alonnisos, coorganised by RAC/SPA-UNEP, the Ministry for the Environment, HSSPMS and EE, with the participation of trainees from Mediterranean countries which have or had in the near past monk seals. The training course was a big success, as all the participants said, and they very much appreciated the information presented by the Greek groups and the opportunity to exchange views with teams working in the field, on the monitoring and the protection of the monk seal population. The results of this Training Course were summarised in a report and circulated to all the participants.

- Study of genetic differences - Pollution effects - Sample shipment.
In order to accomplish a genetics study of the remaining monk seal population, a collaboration began with the Zoology Institute of the London Zoological Society and Dr. H. Stanley. Samples from various findings found during field visits (droppings, hair etc.), either in caves or from dead animals were sent to the Institute for study. Samples of a Mediterranean monk seal's placenta, found by the WWF-Greece team of the Ionian Sea in December 1993 in Zakynthos, were sent to Dr. Stanley, Prof. Osterhaus and Mr. Hartmann of SRRC Pieterburen. Samples were also given for elaboration to Prof. K. Zafiratos - Zoology Division and to Division III-Environmental Chemistry and Chemical Oceanography , University of Athens for various analyses.

- 22-25/1/94, E.E. participated in the 4th Annual MEDPAN meeting held in Trieste.

- 9/2/94, the 7th Meeting of the National Programme, was held.
The groups had the opportunity to present their recent work and also to register their complains about the delays in the second payment, following the submission of the first interim report, and the problems most of the groups were facing in continuing their scheduled activities.
During this meeting the agreement between RAC/SPA and E.E. to organise a scientific expedition in the albanian coast to explore the possibility of monk seals still living there, was announced